

Lp Andres Ruubas
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
info@agri.ee
Karl Tiitson
Transpordiamet
info@transpordiamet.ee

25.08.2026 nr 4-4/7-1

Sõiduõiguse kontrolli tõhustamise vajadus Põlva- ja Võrumaa maakonnaliinidel

Kagu Ühistranspordikeskus on varasemalt juhtinud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi tähelepanu probleemile, kus piletikohustuslikud reisijad kasutavad maakonnaliinidel oma sõitude registreerimiseks tasuta sõiduõigusega isikule kuuluvat ühiskaarti, näiteks enda lapse või eaka vanema ühiskaarti.

Tõime sellele probleemile tähelepanu muu hulgas oma 09.01.2026 kirjas nr 4-1/56-2, märkides, et selline tegevus moonutab reisijate statistikat ning vähendab maakonnaliinidelt saadavat piletitulu.

Tänaseks on probleem meie hinnangul süvenenud.

Ka meie lepingupartnerist vedaja on Kagu ÜTK-le teada andnud, et bussijuhid märkavad tasuta sõiduõigusega ühiskaartide väärkasutamist järjest sagedamini. Eriti teravalt avaldub probleem liinidel, kus reisijatel on võimalik bussi siseneda mitmest uksest ning bussi sisenemisel ei ole vajalik mööduda bussijuhist.

Meie liinivõrgus puudutab see eelkõige Põlva ja Võru linnalähipiirkonda teenindavaid suurema reisijate arvuga maakonnaliine.

Probleemi teeb tõsiseks asjaolu, et sõit ise registreeritakse ning reisija kajastub seetõttu süsteemis, kuid registreering omistatakse valele reisijagrupile. Selle tulemusena:

- jääb saamata piletikohustusliku reisija piletitulu;
- moonutub erinevate reisijagruppide tegelikku liinivõrgu kasutust kirjeldav statistika;
- väheneb võimalus hinnata objektiivselt piletisüsteemi ja sõidusoodustuste tegelikku mõju;
- kujuneb reisijates arusaam, et tasuta sõiduõigusega ühiskaardi kasutamine teise isiku poolt on sisuliselt kontrollimatu ja tagajärgedeta.

Peame seda eriti oluliseks olukorras, kus riik otsib võimalusi maakonnaliinide piletitulu suurendamiseks ning arutatakse ka tasuta ja soodustatud sõiduõiguse süsteemi muutmist. Enne uute piletikohustuste või täiendavate tasude kehtestamist tuleks meie hinnangul tagada, et olemasolevat piletisüsteemi kasutatakse nõuetekohaselt ning kehtivate piletite ja sõidusoodustuste üle toimub ka tegelik järelevalve.

2025. aastal tehti Kagu ÜTK korraldatavatel maakonnaliinidel kokku 1 482 801 sõitu. Piletikohustuslikud 20–62-aastased reisijad tegid neist 316 167 sõitu ehk ligikaudu 21%. Nendelt reisijatelt kogutav piletitulu moodustab veoteenuse kogukulust praegu vaid ligikaudu 5%. Seetõttu on oluline kasutada ära ka olemasolev piletitulu potentsiaal ning vähendada olukordi, kus piletikohustusest teadlikult kõrvale hoitakse.

Palume Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumil ning Transpordiametil võtta Kagu ÜTK korduvaid tähelepanu juhtimisi tõsiselt ning kavandada ja läbi viia Põlva- ja Võrumaa maakonnaliinidel senisest aktiivsemat sõiduõiguse kontrolli.

Kagu ÜTK ja meie lepingupartnerist vedaja oleme valmis Transpordiametiga igakülgselt koostööks. Saame oma reisijate statistika ja vedaja praktilise kogemuse põhjal anda soovitusi, millistel liinidel, millistel nädalapäevadel, kellaaegadel ja peatustevahelistel lõikudel oleks kontrollide läbiviimine kõige tulemuslikum.

Peame oluliseks, et kontroll ei oleks üksnes ühekordne tegevus, vaid piisavalt regulaarne ja nähtav, et sellel tekiks ka ennetav mõju. Täna on olukorras, kus üheks väärkasutuse levikut soodustavaks asjaoluks reisijate teadmine või tunnetus, et maakonnaliinidel sõiduõigust praktikas ei kontrollita.

Nõuetekohase piletimüügi ja sõidusoodustuste kasutamise tagamine võimaldaks ühelt poolt kasvatada maakonnaliinide niigi tagasihoidlikku piletitulu ning teiselt poolt tagada, et riiklikke sõidusoodustusi kasutavad üksnes isikud, kellele vastav õigus on ette nähtud.

Palume anda teada, milliseid samme kavandavad ministeerium ja Transpordiamet kirjeldatud probleemi lahendamiseks ning kas ja millises ajaraamis on võimalik Põlva- ja Võrumaa maakonnaliinidel sõiduõiguse kontrolle tõhustada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Sander Saar

Sander Saar

sander.saar@ytk.ee